

Tiskové sdělení Sdružení českých spotřebitelů, o.s.

Nová legislativa ohledně hraček v EU

Sdružení českých spotřebitelů, o.s. (SCS), založené v roce 1990, je nejstarším občanským sdružením v ČR. Ve své široce zaměřené činnosti klade velký důraz na bezpečnost výrobků, které jsou uváděny na vnitřní trh. SCS se soustřeďuje na prevenci a systémová řešení. Zastupujeme například Českou republiku v ANEC, což je evropská organizace pro podporu a koordinaci zapojení spotřebitelů v technické normalizaci. Spolupracujeme také s dalšími partnery v ČR.

Oblast hraček je nyní mediálně výrazně zviditelněna. Orgány dozoru nad trhem, což je u nás Česká obchodní inspekce, i další subjekty zjišťují řadu nedostatků, při nichž porušení bezpečnostních požadavků jsou často diagnostikovány u hraček s původem z asijských zemí, zejména z Číny. Pestože v případě hraček je situace ohledně existující legislativy, harmonizovaných evropských norem a zodpovědností za uvedení výrobku na vnitřní trh daných konkrétním osobám poměrně jasná, jeví se, že dosavadní opatření zatím nevedou v tomto sektoru k očekávanému zlepšení situace.

Evropská komise předložila legislativními návrhy, které mají situaci v Evropě zlepšit. Nová směrnice byla minulý týden Evropským parlamentem schválena a nahrazuje 20 let starý předpis. Cílem bylo je posílit evropská pravidla a to zejména ohledně použití chemických látek na základě rizik identifikovaných v minulých letech. Posíleny byly mechanismy pro uplatnění zodpovědnosti výrobců, resp. dovozců za uvedení výrobku na trh. V neposlední řadě se má zlepšit funkce dozoru nad trhem v členských státech EU.

Doplňujeme alespoň stručně výčet některých více konkrétních opatření, přijatých s ohledem na snižování nehod spojených s používáním hraček a na snižování ohrožení zdraví:

- Směrnice zakazuje používání chemických látek, které jsou podezřelými z karcinogenních nebo mutagenních účinků, i toxických účinků na reprodukci, a omezuje používání určitých chemických látek jako jsou olovo nebo rtuť.
- Směrnice zakazuje použití alergenizujících h vonných látek.
- Směrnice ukládá výrobcům, resp. dovozcům lepší označování varováními, aby se posílilo předcházení nehod.
- Směrnice posiluje pravidla pro předcházení nehod způsobených malými součástkami hraček.
- Zakazují se za blíže specifikovaných podmínek hračky, které jsou pevně připojeny k potravinám.
- Výrobcům se ukládá sestavit technickou dokumentaci pro každou hračku a umožnit orgánu dozoru nad trhem kontrolu konstrukce a výroby hračky.
- Směrnice dále předpokládá, že hračky, pro které dané riziko není nebezpečí spojené s jejich používáním není dosud upraveno harmonizovanou technickou normou, budou zkoušeny (tzv. posouzení shody) nezávislou laboratorní (třetí stranou). To například hračky obsahující magnety.
- Má být zlepšena viditelnost označení CE na hračkách.
- Členskými státy směrnice ukládá zlepšit terénní kontroly hraček na trhu a kontroly na vnějších hranicích a zefektivnit funkci pokut výrobcům a dovozcům, jejichž hračky na trhu nevyhovují bezpečnostním požadavkům nové směrnice.

Je třeba ovšem vnímat, že většina požadavků a povinností výše uvedených již byla obsažena ve „staré“ směrnici z roku 1988. Hlavním problémem dosud nebyla podle našeho otázky

nedostatek nasti bezpečnostních požadavků, ale spíše nefunkčnost národních systémů při jejich vymáhání. Je tedy otázkou, zda můžeme být optimisté a očekávat, že nyní bude vymáhání účinnější.

Například evropské spotřebitelské organizace BEUC a ANEC vydaly společné prohlášení, v němž sice některé kroky zahrnuté v nové legislativě vítají, úpravu však považují za nedostatečnou. Jejich připomínky se týkají neúplnosti výtu a omezení chemických látek. Zejména ale poukazují tyto organizace na označování CE, které je spotřebitelem špatně chápáno a výrobci a obchodníci je toto zmatení posilováno a zneužíváno.

Naše sdružení k tomu dodává, že označení CE skutečně není určeno pro spotřebitele, nýbrž pro orgány dozoru. Kupující by tedy rozhodně neměl tuto značku spojovat s žádnou informací o očekáváními ohledně bezpečnosti nebo kvality hračky, ani že výrobek byl testován apod. Takovou informaci totiž označení CE neobsahuje.

V Praze dne 2008-01-28

za SČS Ing. Libor Dupal, předseda, dupal@regio.cz